

הממונה על המשמעת

11.8.2021
תיק 55/2021

דיון משמעתי-

בעניינו של XXX בני ברק

1. העבירות המיוחסות לסטודנט הן עבירות לפי סעיף 13.4 לתקנון המשמעת שעניינו הונאה בבחינה ו/ או לפי 13.6 לתקנון המשמעת שענינו הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה. הארוע התרחש ביום 17.6.21 במהלך בחינה בקורס "השלמות מערכות הפעלה", כאשר הסטודנט בהתאם לתלונה, מיקם את המצלמה באופן שבו לא ניתן לראות את מסך המחשב ובחלקים מסוימים גם לא את הסטודנט עצמו. הסטודנט עשה שימוש בשני מחשבים במהלך הבחינה כאשר את אחד מהם לא ניתן לראות כלל, ובנוסף, עשה שימוש באוזניים חוטיות. המשגיח ציין בסליף ההשגחה כי "שני מסכים, לא רואים את שניהם בפריים, לפני המבחן נאמר לו לצלם את המסך שהוא עובד עליו והוא נענה בחיוב, אבל בפועל לא רואים בפריים את המסך שהוא עובד עליו".
2. ביום 26.7.21 התקיים דיון בזום בעניינו של הסטודנט. הסטודנט היה מיוצג. השתתף בדיון גם כפיר - עד מטעם הסטודנט.
3. במהלך הדיון שיתפה רים אסדי מצוות טוהר הבחינות בצילומים מתוך סרט הבחינה. בדקה 01: 47: 00 נראה שהסטודנט חוזר לכיסא, לוקח את האוזניים ושם אותה באוזן שמאל. ובדקה 02: 39 הסטודנט נראה עושה שימוש בשני עכברים. באותו מעמד רואים שהסטודנט עושה שימוש בשני מסכים, ועל השולחן יש שתי מקלדות. מופע זה של שני מסכים, שתי מקלדות ושני עכברים לא מופיע לאורך כל הבחינה, שכן המצלמה הוצבה באופן שקלט רק מסך אחד.
4. במענה לקובלנה ענה הסטודנט בדיון כדלקמן:
"אני מבין למה אני יושב פה במעמד הזה. קרו במבחן טעויות. אבל בגדול לא היתה כוונה חלילה לפגוע בטוהר המידות. לא היתה כוונה לרמות או להעתיק. קיימות דרכים מגוונות להעתיק בזום, ואם אדם חלילה רוצה להעתיק- יש דרכים טובות יותר. מבחינת האוזניים, מכיוון שאני יושב במשרד עם אנשים, ולכן נמצא פה העד שיכול להעיד על כך שאני יושב עם עוד 3 אנשים וכולם מתכננים שצריכים להתרכז ויושבים יחד, ומכיוון שזה עושה רעש לאנשים וכבר העיר לי ראש הצוות, שבמידה ואני עושה מבחן אני צריך לשים אוזניים כדי שלא יהיה רעש, שמתי אוזניים מפאת הסיבה הזו. ברוב המבחנים שלנו בקמפוס בני ברק, אפשר לראות שלפעמים מרצים נכנסים ומתקנים שאלה באמצע המבחן, כמו שקרה במבחן פה. אפשר לראות, אני לא זוכר בדיוק באיזו דקה, בדקה 02: 54 - המרצה נכנס ומתקן. במידה ולא הייתי שם את האוזניים והטלפון שלי היה על מצב שקט, לא הייתי יכול לשמוע את זה.
לגבי שני המסכים : באמת עבדתי רק עם המחשב עליו אני מסתכל כל המבחן. היה לי עוד מסך מצד שמאל שהוא מחשב מסווג שלא ניתן לעשות בו כל שימוש מבלי להקפיץ את המערכת הבטחונית. אני עובד שם בחברה שעברתי על מנת לעבוד בה סיווג בטחוני ברמה גבוהה מאוד. אני יודע שזה נראה לא טוב, ונכון שאני נוגע בעכבר אבל זה היה בהסיח הדעת. אני עדיין עובד במקום עבודה ונשלחים לי מיילים. הכל היה בתום לב. לא רציתי חלילה לרמות או להעתיק."

אני אחד שמשקיע בלימודים. אפשר לראות שאני כן נמצא בשיעורים, מכין שיעורי בית. אפשר לראות גם שכשהבוחנות דיברו ופתאום השתתק להם הקול, אני היחיד שאמר להן שלא שומעים את התקנות שהן קראו. אני מתנצל מראש על המייל המתלהם ששלחתי. זה היה בסערת רגשות ואני מכה על חטא. זה היה ללא שום כוונה או לעבור על טוהר המידות חלילה.

5. התגובה של הסטודנט לקובלנה היתה אולי מתלהמת, אך חשוב מכך הוצגה בה הכחשה לכך שיש שני מסכים בהם עושה הסטודנט שימוש במהלך הבחינה. בתגובה לקובלנה כתב הסטודנט: "לגבי זה שיש שני מסכים או מחשבים זה שטויות כי עשיתי את המבחן בעבודה שלי באותו יום ויש לי מסך אחד בלבד". כאשר עומת הסטודנט בדיון עם הסרטון בו רואים בבירור שיש שני מחשבים בהם הוא עושה שימוש במהלך המבחן ענה כדלקמן:

"נכון. אני לא ידעתי אם מותר לי לומר שיש לי מחשב בסביבה מסווגת ורק אחרי שקיבלתי אישור מהקב"ט של החברה, אז מותר לי להגיד את זה. מה שכתבתי במייל המתלהם זה שטויות, כי פחדתי שיעשו לי משהו במשרד הבטחון."

בדיון הציג גם הסטודנט את הסברו לשימוש בשני המסכים בזמן הבחינה:

"בסופו של דבר עבדתי נטו כל הבחינה על מחשב אחד. בהיסח הדעת מדי פעם היו לי נגיעות במחשב המסווג, היו לי מיילים. התעסקתי במחשב שהוא בכלל לא מחובר לאינטרנט או מדיה ואסור לחבר אותו"

6. בדיון העיד העד מטעם הסטודנט כי המחשב שנראה בפריים של הצילום ועליו ממוקדת המצלמה הוא המחשב המסווג. וכך אמר כפיר:

"שמי כפיר ואני עובד עם XXX בצוות באותו חדר. אנחנו עובדים בחברה בטחוניית ואנשים עוברים פה תהליכי סיווג מאוד משמעותיים שאורכים שנה. בוחרים פה את האנשים בפינצטה. אין פה רמאים ושקרנים. אין דבר כזה להכניס לרשת מסווגת חומר שהוא לא קשור לסיווג אליו הוא משויך. ראיתי אותו עושה פעמים רבות מבחנים והוא עם אוזנייה והוא הלך וביקש אישורים לעשות את זה. אין לו שום אפשרות לעשות שימוש במסך המסווג ואני יודע שזה אותו המסך שראיתם שם."

שאלה: המסך המסווג שאתה מדבר עליו, זה המסך היחיד שאנחנו רואים בצילום?

כפיר: כן.

אלעד: זאת אומרת שהמסך שעליו הוא עבד לא נראה בכלל בפריים.

הממונה: זו בעיה בפני עצמה.

כפיר: ממה שאני ראיתי זה היה המסך המסווג. יכול להיות שהיה לו ניסיון לשוב את המצלמה אבל אני לא יודע.

הממונה: זו כבר פרשנות. השאלה היא פשוטה-האם המסך שאנחנו רואים הוא המסך המסווג?

כפיר: התשובה היא כן.

מעדות זו עולה כי המסך שמופיע בפריים של הצילום, הוא כלל לא המסך עליו הסטודנט. כלומר, המסך שעליו עשה את הבחינה אינו מצולם באופן שניתן להשגיח עליו.

7. הסטודנט טען בדיון כי "האשמה" בכך שלא רואים את המסך שעליו עבד נעוצה במשגיחה שאשרה לו את העמדה: אביא את הדברים כלשונם מהפרוטוקול, על מנת שיתברר שאין ממש בטענה זו וכי למעשה יש בה ניסיון להטעות את המשגיחה.

- הממונה : בנוסף לנושא האוזנייה, אני מוטרדת גם מכך שאתה עבדת בעצם על מסך שבעצם לא היה מצולם כל המבחן.
- XXX : זה נכון, גם הייתי מאוד שמח אם הבוחנות היו אומרות לי בתחילת הבחינה שלא רואים את המסך שלך
- הממונה : אבל אני שמעתי את הבוחנת שואלת אותך האם זה המסך שעליו אתה עובד, ואתה אומר כן, ביחס למסך המסווג.
- אליהו : הוא מסתכל על המסך כשהוא אומר כן.
- הממונה : זה המבחן הראשון שלך בזום?
- XXX : לא.
- הממונה : אז כשהבוחנת שיושבת רחוק ממך, שואלת אותך אם זה המסך שעליו אתה עובד, והמסך שמצולם, ואתה יודע שהמסך שמצולם זה המסך שאתה לא עובד עליו, אז מה אתה מצפה ממנה לעשות אם אתה אומר לה שזה המסך שאתה עובד עליו? וזה לא המסך שאתה עובד עליו.
- אליהו : אבל רואים שהוא מסתכל לא על המסך שהיא רואה. רואים אותו מסתכל רק על מסך אחר לגמרי. סליחה שאני אומר, אבל הבוחנת לא יכולה להיות כאדם שאין לו דעת בעניין הזה. היא צריכה לבוא ולומר שהיא מסתכלת על מסך אחר כי היו שם שניים.
- הממונה : אני מבינה שלפי כבודו הבעיה היא אצל הבוחנת. שאין לה דעת שהיא לא יודעת שיש שני מסכים, וכשהסטודנט אומר לה : "אני עובד על המסך הזה", אז הוא בעצם מסתכל על מסך אחר.
- אליהו : אי אפשר לנתק את המילים מהמעשים.
- הממונה : אי אפשר לנתק את הסטודנט מהעובדה שהוא אומר : "אני עובד על מסך מסויים", הוא יודע שזה המסך המצולם והוא בעצם עובד על מסך אחר.
8. במקום אחר מעיד הסטודנט כך לעניין האינטרקציה עם המשגיחה לגבי המסך השני בחדר :
 "בפעם הראשונה שהיא שאלה האם זה המסך שאתה עובד אני התבלבלתי. אני גם אמרתי את זה לעורך דין. חשבתי שהיא התכוונה, זה מה שאני עובד בעבודה והמסך שאני עושה את העבודה זה מה שאני מסתכל עליו. ואז רציתי שהיא תגיד : תסובב את המצלמה שייראו גם את זה. האמת, יש לי בעיה עם הזווית של המצלמה, אני הייתי צריך להביא סטנד וזו בעיה בסביבת עבודה שלי. היו פעמים שביקשתי אישור להיכנס לחדר דיונים ועשיתי שם את הבחינה, אבל לא תמיד החדר פנוי אצלי בעבודה ולכן עבדתי במקום שלי ויש שם מגבלות."
9. לגבי האוזניה שנראית בסרטון הסטודנט כתב בתגובה כך :
 "מכיוון שבתחילת המבחן הבוחנים דיברו, שמתי את החוט באוזן ושכחתי להוריד אותה שקלטתי את האוזנייה באוזן שלי הורדתי אותה מייד."
- ואולם בדיון רואים את הסטודנט חוזר מהשירותים ואז מחזיר את האוזניה לאוזן. לסתירה זו ענה הסטודנט כי :
- "את רוב המבחנים עשיתי ככה כי היתה לי בעיה בחדר מבחינת הסביבה. היתה לי בעיה לא לשמוע. עובדה שהמרצה נכנס לקראת סוף הבחינה וביקש לתקן שאלה וזה מה שקרה."
- הסתירה בין הגרסה בתגובה לקובלנה לבין הגרסה בדיון הוסברה שוב על ידי הסטודנט בסערת רגשות :
- "אני אמרתי שהמייל נכתב מתוך סערת רגשות. מעולם לא הייתי במצב כזה. לא ידעתי מה זה ועדת משמעת במכללה. אני לא סטודנט בעייתי. מעולם לא תפסו אותי חלילה עם פתק או משהו. אני שנה רביעית בסוף התואר. יש לי עוד שני

קורסים בודדים. לא ידעתי איך לגשת לזה. חשבתי שזה כמו שאני מגיש ערעור בבחינה. מקסימום יגידו לי לא. אני מתנצל על התגובה הזו. חשבתי שמקסימום יפסלו לי הבחינה. לא חשבתי שנגיע לדיון משמעותי ואני מתנצל על זה.

10. הסטודנט מודה שעשה את הבחינה בחדר שהיו בו שני מחשבים. הסטודנט מודה שעשה שימוש במסך שלא רואים אותו לאורך הבחינה, בכך התגבשו יסודות העבירה של הפרת הוראות הבחינה לפי סעיף 13.6 לתקנון. איני מקבלת את ההסבר שהסטודנט טעה/ התבלבל כשהציג בפני הבוחנת את המסך המצולם בזום כמסך שעליו הוא עושה את הבחינה, כאשר זו אינה האמת. מדובר בהתנהגות חמורה העולה כדי הטעיה ולפיכך אני קובעת שהתנהגות הסטודנט מהווה הפרת הוראות כאמור בסעיף 13.6 לתקנון המשמעת **ברף העליון של עבירה זו**.

11. לעניין עבירת ההונאה לפי סעיף 13.4 לתקנון, איני מקבלת את טענת הסנגור כי על התביעה להוכיח כוונה להונות. כאשר מובאות על ידי התביעה ראיות להתנהגות המצביעה מעל לספק סביר על כוונת הונאה, מועבר הנטל אל ההגנה לתת הסבר סביר. במקרה המדובר, קיימות בפני שתי ראיות מחשידות לעניין ניסיון להונות. האחת כאמור, ביצוע הבחינה על מסך שלא מופיע בפריים הזום ומסירת גרסאות סותרות בעניין זה. השניה, שימוש באוזניה בעת המבחן ומסירת גרסאות סותרות גם בעניין זה.

12. לעניין האוזניה, ספק קל לגבי ניסיון להונות עלה אצלי בשל העובדה שלא רואים את הסטודנט מדבר במבחן. לפיכך, בדוחק ניתן לקבל את הסברו של הסטודנט בדיון כי השתמש באוזניה כחסם רעש בסביבת המבחן וכדי לשמוע את הנחיות המרצה אם ינתנו במהלך הבחינה.

13. לגבי השימוש במסך שלא מצולם בזום, ראיה זו היא בעלת משקל רב לביסוס ניסיון להונות והסבריו של הסטודנט בדיון היו כאמור דחוקים ולא מספקים. עם זאת לאחר לבטים, אני סבורה שנסיבות המקרה הקשורות לסביבה בה ביצע הסטודנט את הבחינה נוטעות ספק קל לגבי התגבשות יסודות עבירת ההונאה. לפיכך החלטתי לזכות את הסטודנט מעבירה לפי סעיף 13.4 לתקנון.

גזר הדין:

משנמצא כי התנהלותו של הסטודנט עולה כדי הפרת הוראות לפי סעיף 13.6 ברף המחמיר של עבירה זו לתקנון המשמעת החלטתי להשית על הסטודנט את העונשים הבאים:

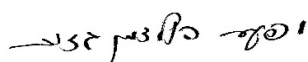
(א) פסילת הבחינה בקורס "השלמות מערכות הפעלה" (ציון 0).

(ב) ביטול הקורס "השלמות מערכות הפעלה".

(ג) הרחקה בפועל מסמסטר א' תשפ"ב.

(ד) הרחקה לשנה מלימודים על תנאי באם יעבור עבירה נוספת לפי סעיף 13.4 או 13.6 לתקנון המשמעת. התנאי יעמוד בתוקפו למשך 3 שנים.

זכות ערעור תוך 15 ימים.

פרופ' יפעת הולצמן-גזית
הממונה על המשמעת